

Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri **A**raştırması

ING Bank

2013 4. ÇEYREK RAPORU

İÇİNDEKİLER

1 GİRİŞ	3
1.1 ING Bank Genel Müdürü Pınar Abay'ın Önsözü	3
1.2 Türkiye'de Bireysel Tasarruf Eğilimleri Araştırması'nı Niçin Yapıyoruz?	4
2 ELDEKİ VERİLER NE SÖYLÜYOR	5
2.1 Tasarruf Sahipliği ve Nedenleri	5
2.2 Tasarruf Araçları Tercihi	9
2.3 2013 4. Çeyrek Sonuçları	11
3 METODOLOJİ	12
3.1 Amaç ve Yöntem	12
3.2 Demografik Bilgiler	12
3.3 Tasarrufun Tanımı	13
4 EKONOMİST YORUMU	14
İLETİŞİM BİLGİLERİ	16

1. GİRİŞ

1.1 Önsöz

2013'ün son çeyreğinde öne çıkan sonuçların başında kentsel nüfustaki tasarruf sahipliği oranındaki 2 puanlık düşüş geliyor. Bu oranın 2013 3. çeyreğine göre yüzde 13,7'den yüzde 11,6'ya gerileyerek 2012 senesinin aynı döneminde çeyreklik bazda görülen artış eğiliminin tersi yönde hareket ettiğini gözlemliyoruz. Hem küresel hem de yurtiçi piyasalarda yaşanan oynaklıklara tasarruf sahiplerinin tercihlerinde daha likit ve güvenli liman olarak gördükleri araçlara yönelerek cevap verdiklerini görüyoruz. Her 4 kişiden 1'i TL vadeli hesabı tercih ediyor.

"Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri Araştırma"mız iki yılını devirdi. Akademisyenlerden, kamu kuruluşlarına basından öğrencilere kadar büyük ilgi gören ve kaynak olarak gösterilmeye başlanan Araştırmamız, Türkiye'nin kentsel nüfustaki bireylerinin tasarruf alışkanlıklarını, değişimlerini, tasarruf etme ve etmeme nedenlerini anlatan önemli bir bilgi birikimi sağladı.

2013 yılına ait son anketimizin sonuçları yeni bazı verileri sunuyor bize. Sonuçları, 2013'ün diğer çeyreklerine göre kıyasladığımızda ekonomik konjonktürdeki dalgalanmalar ve yurtiçi piyasalarda gelişen son belirsizliklerin etkilerini gözetererek değerlendirmemiz gerekiyor. Bu dönemde öne çıkan ilk veri, kentsel nüfustaki bireylerin tasarruf sahipliği oranının geçen çeyreğe göre 2 puan düşüş yaşanması oldu. 2012 senesinin aynı dönemine göre kıyasladığımızda tasarruf sahipliğindeki seyir 2013'ün son çeyreğinde farklılaşıyor. 2012'nin son çeyreğinde tasarruf sahipliğinde artış gözlemlemiştik, 2013'te ise düşerek yüzde 11.6 seviyesine geldiğini görüyoruz. Geçmiş dönemlerde olduğu gibi bu çeyrekte de "gelir yetersizliği" en önemli tasarruf sahipliğini kısıtlayıcı faktör olmaya devam ediyor.

Diğer dönemlere göre farklılaşan bir diğer bulgu da; yılın son çeyreğinde tasarrufu olmayan ve gelecekte tasarruf yapmayı planlamayanların oranının tüm çeyreklerde en yüksek seviyesine ulaşarak yüzde 64 olarak gerçekleşmesi oldu. Buradaki sıçramada özellikle Aralık ayında yurtiçi piyasalarda yaşanan gelişmelere bağlı artan belirsizliğin etkili olduğunu düşünüyoruz.

Tüm bu artan belirsizlik ve oynaklıkların tasarruf etme nedenlerinde ve tasarruf araç tercihlerinde farklı yansımaları olduğunu görüyoruz. Her ne kadar tasarruf etmede en önemli nedenler olarak "ev almak" ve "çocukların geleceği" gibi geleceğe dönük amaçlar daha çok ortaya çıkmış olsa da, belirsizliğin yoğun olduğu 2013 dördüncü çeyreğinde kentsel nüfustaki bireylerin ağırlıklı olarak kısa vadeli diyebileceğimiz likit tercihleri ön plana çıkıyor.

Her 4 kişiden 1'i TL vadeli hesabı tercih ederken; altın ve yastık altı TL ve döviz bu çeyrekte "3 puan artış kaydetti ve sırasıyla yüzde 18 ve yüzde 19 oranlarında tercih edildi. Oynaklığı yüksek olan dönemlerde geleceği düşünen tasarruf sahiplerinin aynı zamanda likit kalma istekleri, güvenli liman arayışlarının güçlendiğini gösteriyor.

Bireysel emeklilik fonları ise geçen çeyreğe göre bir puan artışla yüzde 17 seviyesinde gerçekleşerek tasarruf sahiplerinin tercihinde önemini korumaya devam ediyor.

Araştırmamızın daha detaylı incelemesinin ve ekonomist yorumlarının yer aldığı 2013 4. Çeyrek Karşılaştırmalı sonuçlarına raporlar sayfasından/buradan (<http://www.tasarrufegilimleri.com/raporlar.aspx>) ulaşabilirsiniz.

Pınar Abay
ING Bank Genel Müdürü

1.2 Türkiye’de Bireysel Tasarruf Eğilimleri Araştırması’nı Niçin Yapıyoruz?

Ülkemiz, tasarruf oranı bakımından dünyada alt sıralarda yer alıyor. Öte yandan yüksek oranlı sürdürülebilir büyüme için iç tasarruf oranlarının artması gerektiği biliniyor. Tasarruf artışını teşvik etmek için çeşitli ekonomik tedbirler tartışılıyor, bazı uygulamalar devreye sokulmaya çalışılıyor.

Bu süreçte tasarruflarla ilgili veri ihtiyacı da artıyor. TÜİK’in özellikle son yıllarda ekonomik konularla ilgili istatistik üretiminde ciddi gelişmeler sağladığı açık. Bununla birlikte tasarruf eğilimleri ve tasarruf düzeyi hakkında yeterince bilgi sahibi olduğunu söylemek zor.

T.C. Merkez Bankası ve BBK tarafından yayınlanan bankacılık sistemi içindeki tasarruflara ilişkin veriler önemli bir boşluğu doldurmakla birlikte, ülkemizdeki ‘ortalama birey’in geliri ve tasarrufları arasındaki ilişkiyi bir trend olarak izlemek, bu konudaki araştırmacılara ve politika yapıcılara katkı sağlayacaktır.

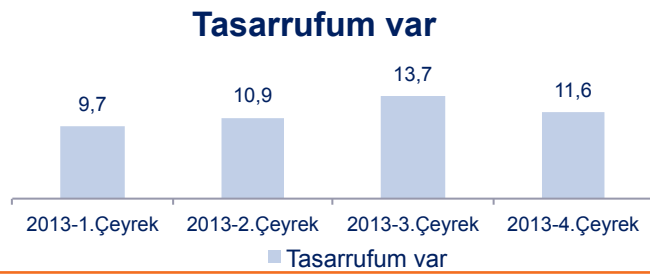
İşte bu araştırmayla, ülkemizdeki ‘ortalama birey’in tasarruf yapıp yapmadığı, tasarruf yapma veya yapmama nedenleri, en çok kullanılan tasarruf araçları, bireysel gelirler, aylık tasarruf oranı ve nakte dönüştürülebilir tasarruf miktarı 3’er aylık bazlarda düzenli olarak incelenmektedir. Amaç, ülkemizde tasarruflarla ilgili bilgi ihtiyacına katkı sunmaktır.

2. ELDEKİ VERİLER NE SÖYLÜYOR

2.1 Tasarruf Sahipliği ve Nedenleri

Kentli nüfusun %88'inin tasarrufu yok

Tasarruf Sahiplerinin Oranı (%)

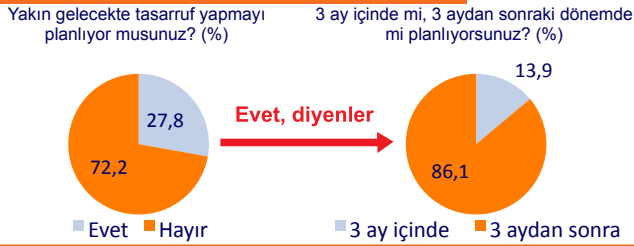

• 2013 dördüncü çeyrekte, kentsel nüfusta tasarruf sahiplerinin oranı, bir önceki çeyreğe göre 2 puanlık düşüşle %11,6 oldu.

• Tasarrufu olmayıp gelecekte tasarruf yapmayı planlayanların oranı, 2013 dördüncü çeyrekte %28.

• Gelecekte tasarruf yapmayı planlayanların sadece %14'ü, ilk 3 ay içinde tasarruf yapmayı planlıyor.

Tasarrufu Olmayanlar

Gelir yetersizliği tasarrufun önündeki en önemli engel

Tasarruf Olmamasının Nedeni (%)

• Tasarruf yapmayanlar arasında, yeterli gelir sahibi olmama %72 ile en önemli nedendir. Geçen çeyreğe göre 10 puanlık artış kaydetmiştir.

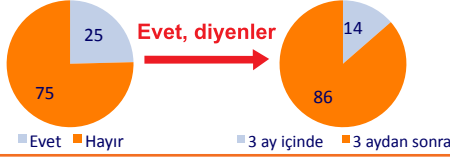
• İkinci sırada "borçlarımdan dolayı", üçüncü sırada ise "çalışmadığım için" nedenleri gelmektedir.

Not: En önemli neden toplam 100'dür. Başka nedenler 'çoklu cevap' olduğu için toplam %100' olmayabilir.

Çocuklu bireylerde tasarruf sahipliği oranı daha düşük

Tasarruf Sahiplerinin Oranı (%)
Çocuğu olanlar sadeceTasarruf Sahiplerinin Oranı (%)
Çocuğu olmayanlar sadeceTasarrufu Olmayanlar
(Çocuğu olanlar sadece)

Yakın gelecekte tasarruf yapmayı planlıyor musunuz? (%) 3 ay içinde mi, 3 aydan sonraki dönemde mi planlıyorsunuz? (%)

Tasarrufu Olmayanlar
(Çocuğu olanlar sadece)

Yakın gelecekte tasarruf yapmayı planlıyor musunuz? (%) 3 ay içinde mi, 3 aydan sonraki dönemde mi planlıyorsunuz? (%)

- Çocuklu bireylerde tasarruf sahipliği oranı, çocuksuz bireylere göre daha düşük.
- Tasarrufu olmayan çocuklu bireylerin %25'i gelecekte tasarruf yapmayı planlarken, bu oran tasarrufu olmayan çocuksuz bireylerde %35 seviyesine çıkıyor.

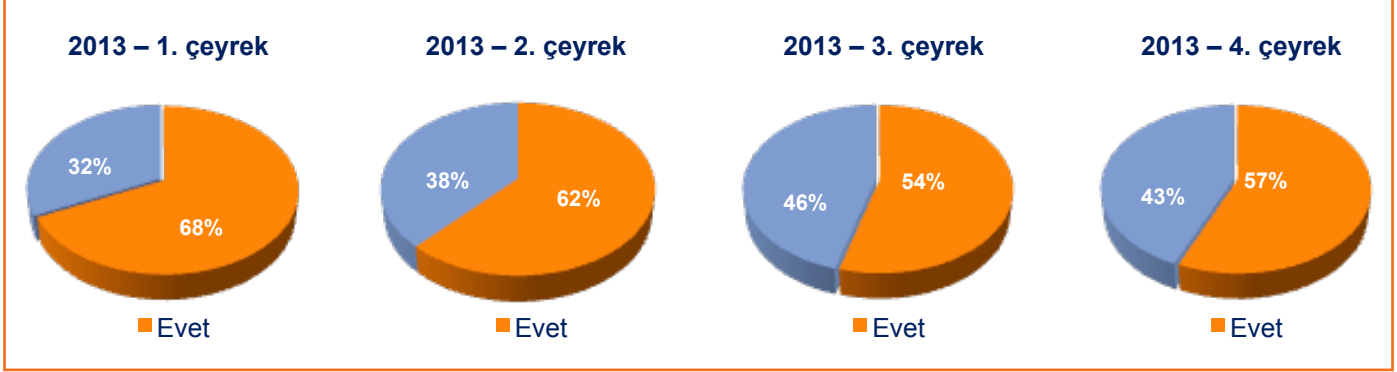
Çocuklu Bireylerde Çocuk Yaşları

Toplam Çocuklular	Tasarruf Sahibi Çocuklular	Tasarruf Sahibi Olmayan Çocuklular
0-5 yaş 31%	0-5 yaş 50%	0-5 yaş 29%
6-10 yaş 28%	6-10 yaş 26%	6-10 yaş 28%
11-18 yaş 43%	11-18 yaş 42%	11-18 yaş 43%
19-25 yaş 33%	19-25 yaş 21%	19-25 yaş 34%
25+ yaş 28%	25+ yaş 13%	25+ yaş 29%

- Çocuklu bireylerin %43'ünün 11-18 yaş arasında çocuğu var.
- Tasarruf sahibi olan çocuklu bireylerin ise yarısının 0-5 yaş arasında, %42'sinin 11-18 yaş arasında çocuğu var.
- Tasarruf sahibi olmayan çocuklu bireylerin %43'ünün 11-18 yaş arasında çocuğu var.

Tasarruf yapmak aslında bir alışkanlık

Düzenli tasarruf yapma oranı (tasarruf sahipleri içinde)

- Toplam çocukların %15'i 0-5 yaş arasında, %16'sı 6-10 yaş arasında, %26'sı 11-18 yaş arasında, %19'u 19-25 yaş arasında ve %24'ü 25 yaş üstündedir.
- Tasarruf sahibi olan bireylerin çocuklarının ise %26'sı 11-18 yaş arasındadır.
- 0-5 yaş arasındaki çocukların %9'u, 6-10 yaş arasındaki çocukların %96'sı, 11-18 yaş arasındaki çocukların %90'ı, 19-25 yaş arasındaki çocukların %41'i ve 25 yaş üstündeki çocukların %5'i bir okula devam etmektedir.

Tasarruf Yapmak Aslında Bir Alışkanlık

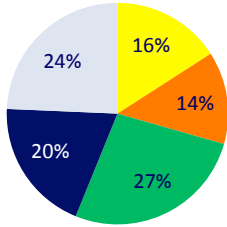
Düzenli tasarruf yapmayanların içinde

%	2013 – 1. çeyrek	2013 – 2. çeyrek	2013 – 3. çeyrek	2013 – 4. çeyrek
Geçen 3 ay içinde tasarruf yaptınız mı?	29,3	51,1	49,4	36,9
Gelecek 3 ay içinde tasarruf yapacak mısınız?	50,8	65,6	59,4	53,9

- Tasarruf sahiplerinin çoğunluğu düzenli tasarruf yapmaya devam ederken, bu oran 2013'ün dördüncü çeyreğinde nispeten artış kaydediyor.
- Düzenli tasarruf yapmayanların içinde, önümüzdeki üç ayda tasarruf yapacağını söyleyenlerin oranı bu dönem için yine azalıyor.

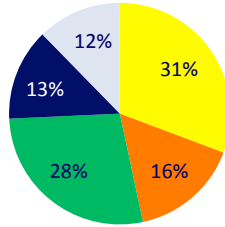
Çocukların yaş dağılımı

Toplam çocukların yaş dağılımı

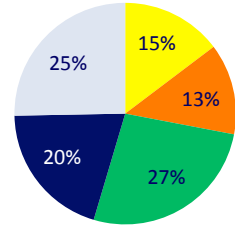
0-5 yaş 6-10 yaş 11-18 yaş
19-25 yaş 25+ yaş

Tasarruf sahibi bireylerde çocukların yaş dağılımı

0-5 yaş 6-10 yaş 11-18 yaş
19-25 yaş 25+ yaş

Tasarruf sahibi olmayan bireylerde çocukların yaş dağılımı

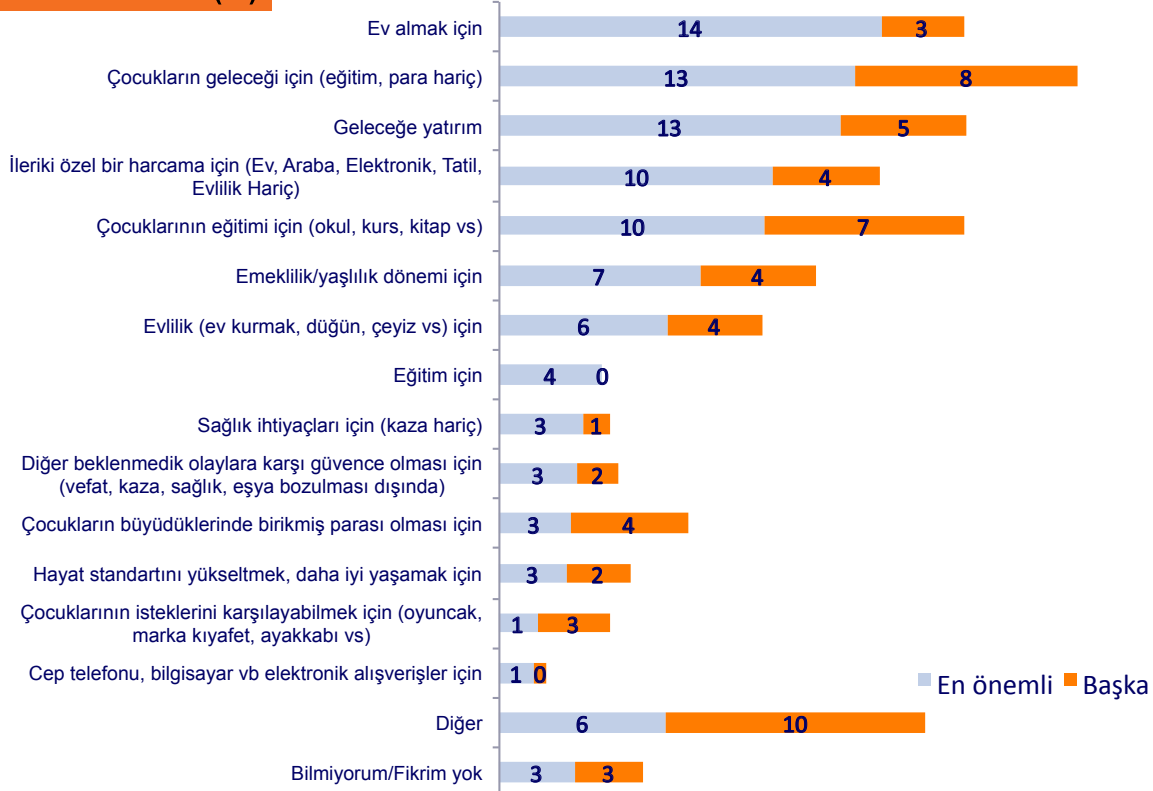

0-5 yaş 6-10 yaş 11-18 yaş
19-25 yaş 25+ yaş

- Toplam çocukların %16'si 0-5 yaş arasında, %14'ü 6-10 yaş arasında, %27'si 11-18 yaş arasında, %20'si 19-25 yaş arasında ve %24'ü 25 yaş üstündedir.
- Tasarruf sahibi olan bireylerin çocuklarının ise %31'i 0-5 yaş arasındadır.

Tasarrufun en önemli nedeni “ev almak”; Başka nedenler eklendiğinde “çocukların geleceği” öne çıkıyor...

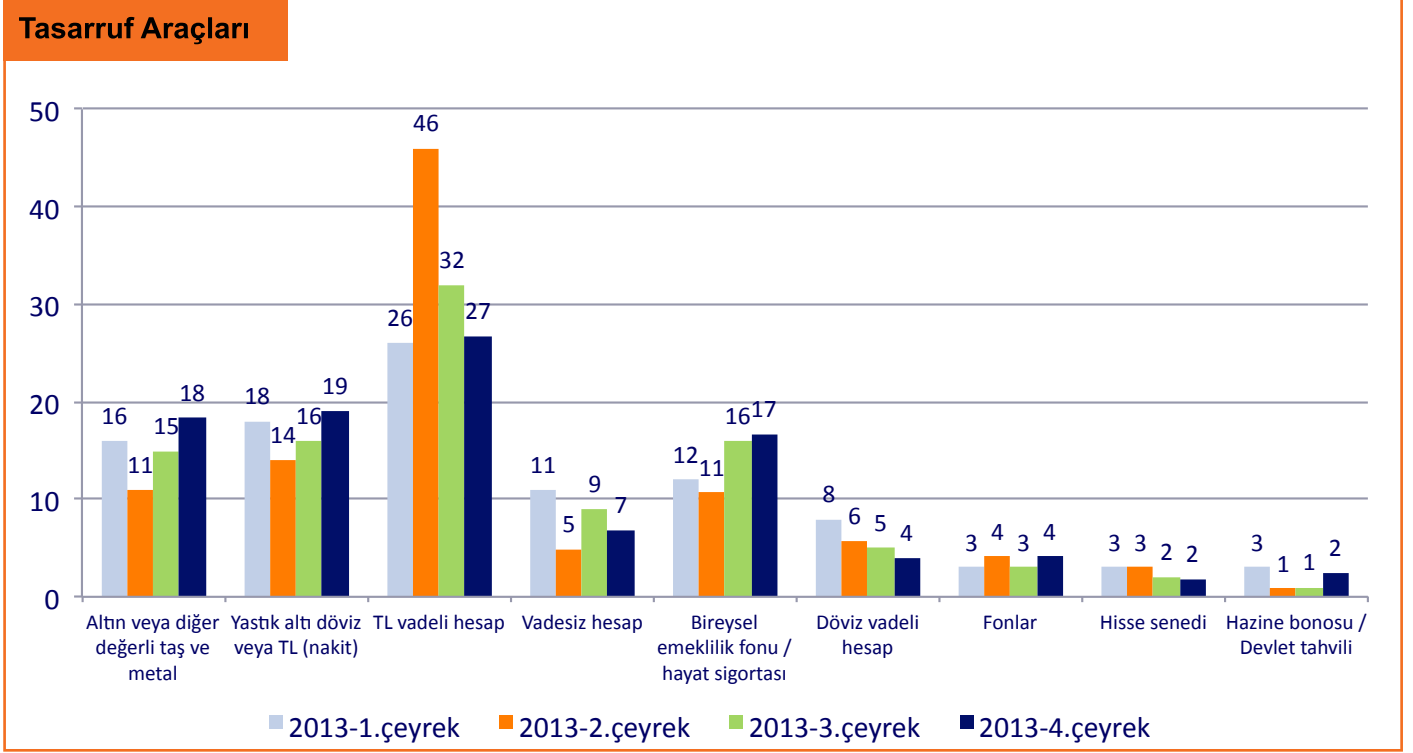
Tasarrufun Nedeni (%)

Not: En önemli neden toplam 100'dür. Başka nedenler 'çoklu cevap' olduğu için toplam %100' olmayabilir.

2.2 Tasarruf Araçları Tercihi

En çok tercih edilen tasarruf aracı TL vadeli hesap, yastık altı nakit

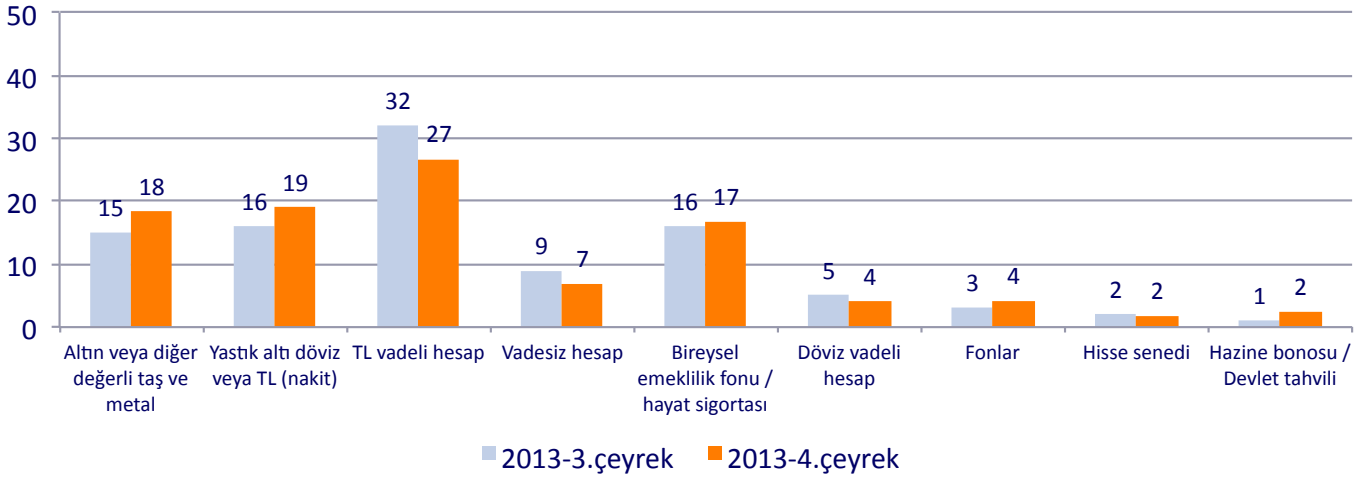

Not: 'Çoklu cevap' olduğu için bu kalemlerin toplamaları sırasıyla %115, %122, %102, %101 olmuş ancak karşılaştırmalı analiz için hepsi toplam %100 olacak şekilde yeniden ağırlıklandırılmıştır.

2.2 Tasarruf Araçları Tercihi

Altın ve yastık altı nakit tekrar yükseldi

Tasarruf Araçları

Not: 'Çoklu cevap' olduğu için bu kalemlerin toplamı sırasıyla %115, %122, %102, %101 olmuş ancak karşılaştırmalı analiz için hepsi toplam %100 olacak şekilde yeniden ağırlıklandırılmıştır.

- Tasarruflarda tercih edilen araçlar sıralamalarında, 2013'ün son çeyreğinde ilk sırayı TL vadeli hesap aldı. Tasarruf sahiplerinin yaklaşık dörtte biri TL vadeli hesabı tercih ettiğini ifade etmektedir.
- İkinci sırada yastık altı nakit ve altın gelmekte.

2.3. 2013 4.Çeyrek Sonuçları

2013 4. Çeyrek Sonuçları

- Kentli 18 yaş üstü nüfus içinde tasarruf sahiplerinin oranı %11.6.
- Çocuğu olanlarda tasarruf sahipliği bu orandan daha da düşük olmakla birlikte bir önceki döneme göre de puan kaybı yaşıyor.
- Tasarrufu olmayanların %28'i gelecekte tasarruf yapmayı planlıyor. Ancak bunlar arasında ilk 3 ay içinde tasarruf yapmayı planlayanlar sadece %14. Planlama oranında önceki döneme göre 5 puanlık bir kayıp sözkonusu.
- Gelir en önemli tasarruf kısıtlayıcı faktör olarak öne çıkmaya devam ediyor.
- Tasarruf yapmak bir alışkanlık olarak puan artışı kaydediyor ve %57 seviyesine geliyor.
- Tasarrufun en önemli nedeni “ev almak”; başka nedenler eklendiğinde “çocukların geleceği” öne çıkıyor.
- Bu dönemde TL vadeli hesap ve yastık altı nakit ile birlikte altın en çok tercih edilen tasarruf araçları.

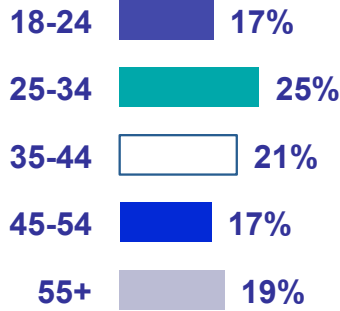
3. METODOLOJİ

3.1 Amaç ve Yöntem

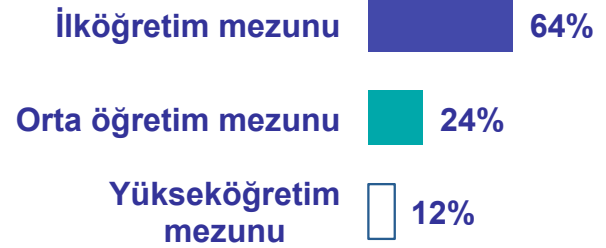
- Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de **kentsel** yerleşim yerlerinde **18 yaş ve üzerindeki bireylerin tasarruf eğilimlerini** izlemektir.
- NUTS1 bölgelerinde seçilen **26 ilde her ay** tesadüfi olarak seçilen **800** kişi ile görüşülüyor. 3 aylık (çeyrek) bazda görüşme sayısı **2400** olarak gerçekleşiyor.
- Bilgisayar destekli telefon görüşmesi yöntemi (**CATI**) kullanılıyor.
- Yaş, cinsiyet, çalışma durumu ve meslek kontrol kotası olarak uygulanıyor.

3.2 Demografik Bilgiler

Yaş

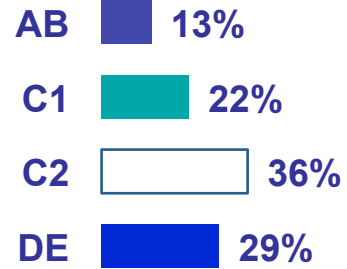
Eğitim

Cinsiyet

Sosyo-ekonomik Statü

3.2 Demografik Bilgiler – 2013 4. Çeyrek

Hane Halkı Tipi

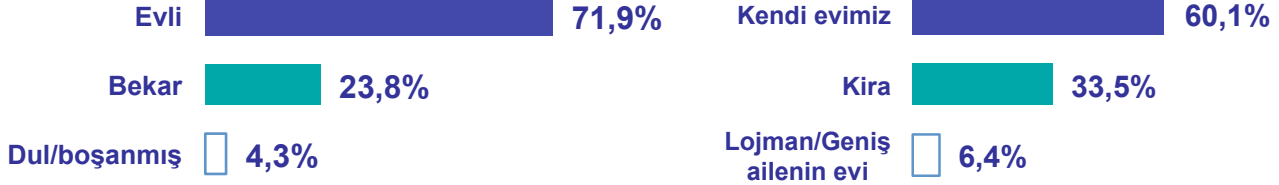
Çocuklu: %53,2

Ortalama çocuk sayısı: 2,4

Ortalama okuyan çocuk sayısı: 1,8

Medeni Durum

Konut Tipi

3.3 Tasarrufun Tanımı

• Tasarruf, sözlük anlamı itibarıyla “sarf edilmeyen” anlamına geliyor.

• Bu araştırma kapsamındaki **TASARRUF** ise şu kalemleri içeriyor:

- Bankalarda duran TL veya döviz cinsinden vadeli hesaplar
- Bankalarda ve/veya aracı kurumlarda duran hisse senedi, hazine bonosu, devlet tahvili gibi menkul değerlerin parasal tutarı
- Bankalarda duran yatırım hesapları ve katılım fonları

- Bireysel emeklilik fonları

- Bankalarda vadesiz hesapta / likit fonda TL veya döviz cinsinden duran miktarın o ay içinde harcanmayan/harcanmayacak bölümü

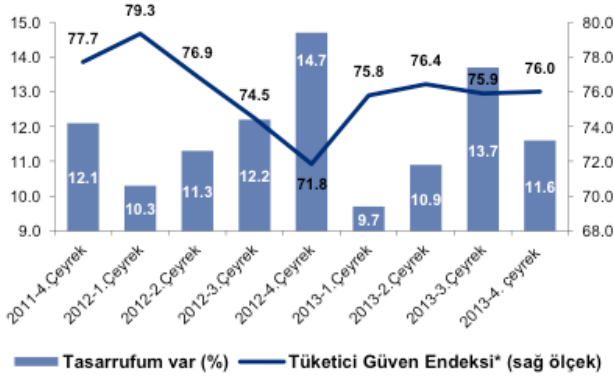
- Cüzdan, kasa, yastık altında duran paranın (döviz, altın dahil) o ay içinde harcanmayan/harcanmayacak bölümü

• Araştırmaya katılanlara, bu tanıma uygun olarak tasarrufları olup olmadığı soruluyor.

4. EKONOMİST YORUMU

Geçen yılın son çeyreğinde kentsel nüfusta tasarruf sahipleri oranı %11.6'ya gerileyerek tüketici güveninden ayrıştı...

Türkiye Tasarruf Eğilimleri Araştırmasının temel eksenini oluşturan kentsel nüfusta tasarruf sahipliği oranı ile tüketici güveni arasındaki ters ilişkinin kısmen bozulduğu yılın son çeyreğinde 18 yaş üstü nüfusta tasarruf sahiplerinin oranı %13.7'den %11.6'ya geriledi. Bununla beraber, tasarrufu olmayan ve gelecekte tasarruf yapmayı planlamayanların oranının bir önceki anket dönemindeki %60.9 seviyesinden %63.8 seviyesine yükseldi.

Geçen yılın son çeyreği, ABD'nin Mayıs ayında tahvil alım programının azaltılacağı yönündeki açıklaması sonrasında uluslararası piyasalarda görülen oynaklığın hız kesmeden devam ettiği ve veriye bağlı dalgalı seyrin görüldüğü bir dönem oldu. Nitekim Fed'in 18 Aralık'taki faiz toplantısında uzun süredir beklenen niceliksel genişlemede yavaşlama sürecinin başlaması uluslararası piyasalarda belirsizliğin azalması nedeniyle olumlu karşılanırken, Aralık ortasında Türkiye'de başlayan siyasi gerginliğin yansısıyla Türkiye gelişmekte olan ülkelerden belirgin oranda ayrılmaya başladı. Bu gelişmelerle birlikte dolar kuru ortalamada %3 artarken, Aralık sonuna doğru hızlanan değer kaybı nedeniyle kur yılı 2.1450'den kapattı. Öte yandan 2 yıllık gösterge tahvilin faizi ortalamada üçüncü çeyreğe kıyasla gerilese de yılın son günlerinde Ağustos ayından bu yana ilk defa tekrar çift hanelere ulaştı.

Dördüncü çeyrek anket sonuçlarının detaylarına göre gelir yetersizliği önceki anket dönemlerinde olduğu gibi tasarruf yapmanın önündeki en önemli engel olarak dikkat çekiyor. Bunun yanı sıra, çocuklu bireylerde tasarruf sahipliğinin görece daha az olduğu ve çocuğu olup da tasarruf edebilen bireylerin ise ağırlıklı olarak okul

Dr. Muhammet Mercan
Ekonomik Araştırma Müdürü
ING BANK

Prof. Dr. Alpay Filiztekin
Sabancı Üniversitesi

öncesi yaş grubunda çocuk sahibi oldukları daha önceki raporlarımızda belirtilmişti. Bu çeyrekte, çocuk sahibi olup tasarruf edenlerin oranında belirgin bir gerileme olduğu da anlaşıyor. Üçüncü çeyrekte gözlemlenen, ilerideki eğitim harcamaları nedeniyle yapılan tasarrufların, okul sezonunun başladığı son çeyrekte yeterli olmadığı, ve harcamaların tasarruf etmeye el vermeyecek şekilde arttığı düşünülebilir.

Tasarruf etme nedenlerine bakıldığında ise ev almanın en önemli saik olduğu anlaşıyor. Bunu, çocukların geleceği ve geleceğe yatırım gibi benzer uzun vadeli amaçlar izliyor.

Buna karşılık, tasarruf araçları tercihlerinin gelişimini incelediğimizde, altın veya diğer değerli taş ve metal ve yastık altı döviz veya TL (nakit) gibi görece daha likit tercihlerin seçiminde artış olduğunu gözlemliyoruz. Bu da tüketicilerin geleceğe yönelik amaçlarla tasarruf etmek isteseler de piyasalardaki oynaklığa duyarlı olduklarını gösteriyor. Ayrıca altın fiyatlarında devam eden düşüş eğilimine rağmen bu metanın tercih ediliyor oluşu, önümüzdeki dönemde fiyatlarının artacağına yönelik algının bir göstergesi olabileceği gibi, altının belirsizlik dönemlerinde hâlâ güvenli bir liman olarak görülmesiyle de açıklanabilir.

Öte yandan, TL vadeli mevduatın tercih edilme oranı bir önceki çeyrekteki %32 seviyesinden %27'ye gerilese de, muhtemelen mevduat faiz oranlarının görece yüksek seviyesini koruması nedeniyle, halen en önemli tasarruf aracı olmaya devam ediyor.

Anket sonuçları arasında dikkat çeken diğer bir unsur da bireysel emeklilik/hayat sigortası kaleminde bir önceki çeyrekteki keskin yükselişe kıyasla sınırlı da olsa artışın

	2011- 4.Çeyrek	2012- 1.Çeyrek	2012- 2.Çeyrek	2012- 3.Çeyrek	2012- 4.Çeyrek	2013- 1.Çeyrek	2013- 2.Çeyrek	2013- 3.Çeyrek	2013- 4.Çeyrek
Tasarrufum var (%)	12.1	10.3	11.3	12.2	14.7	9.7	10.9	13.7	11.6
Kümülatif enflasyon	5.7%	1.5%	0.4%	1.4%	2.7%	2.6%	1.3%	1.0%	2.4%
%50 USD:%50 EUR döviz kuru sepeti artışı*	3.2%	-3.8%	-0.8%	-1.6%	1.5%	0.7%	2.5%	7.9%	4.6%
USD/TRY artışı*	6.2%	-2.3%	0.4%	-0.1%	-0.5%	-0.3%	3.2%	7.1%	3.0%
Mevduat Faizi (ortalama)	8.9%	9.9%	10.0%	9.2%	7.7%	6.8%	6.1%	7.5%	7.7%
2-yıllık gösterge tahvil faizi (ortalama)	9.9%	9.8%	9.3%	7.7%	6.6%	5.9%	5.9%	9.0%	8.7%
Altın (ortalama, USD)	1,682	1,690	1,611	1,653	1,717	1,632	1,416	1,329	1,271
USD/TRY (ortalama)**	1.83	1.79	1.80	1.80	1.79	1.78	1.84	1.97	2.02
50:50 EUR:USD Döviz Sepeti (Ortalama)**	2.15	2.07	2.05	2.02	2.05	2.07	2.12	2.29	2.39

*Dönem ortalamalarının değişimi, TCMB kurları ** Reuters kurları

Kaynak: TÜİK, TCMB, Thomson Reuters, Türkiye Tasarruf Eğilimleri Araştırması (Sabancı Üniversitesi-IPSOS KMG-ING Bank)

devam etmesi oldu. Uzun vadeli bir yatırım tercihi olması nedeniyle belirsizlik ortamında daha az tercih edilmesi beklenen bu kalemden görülen kısmi artış 2013 yılının başından bu yana yeni uygulanan devlet katkısının desteğinin devam ettiği şeklindeki önceki görüşümüzü destekler nitelikte.

Sonuç olarak, Türkiye Tasarruf Eğilimleri Araştırması'nın son çeyrek sonuçlarına göre kentsel nüfusta tasarruf

sahipliği oranının son dönemde hızla azalması tüketim cephesinde bir artış sinyali verirken diğer öncü göstergelerin tüketim harcamalarında görece ivme kaybına işaret etmesi bir süredir artarak devam eden uluslararası oynaklığa yurtiçi piyasalardaki gelişmelerin eklenmesiyle verinin hassasiyetinin azalmasına bağlanabilir. Nitekim, tasarruf sahiplerinin kısa vadeli araçlara ağırlık vermeye devam etmesinin de artan belirsizlik sonucu olduğunu söylemek doğru olacaktır.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

info@tasarrufegilimleri.com

ING Bank girişimi ile hayata geçirilen
“Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri Araştırması”,
Sabancı Üniversitesi gözetiminde yürütülmekte,
saha araştırması IPSOS KMG tarafından yapılmaktadır.

ING BANK

 Ipsos KMG

Sabancı
Üniversitesi

ÖNEMLİ AÇIKLAMA:

“Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.”